

Bijlage: Onduidelijkheid over inzet Vaktherapie in het gemeentelijk domein

Amersfoort, 28 januari 2026

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Deze bijlage is specifiek opgesteld voor het wetgevingsoverleg over het begrotingsonderdeel Jeugd dat plaatsvindt op maandag 2 februari 2026. We zouden het op prijs stellen als u de staatssecretaris van VWS een paar vragen wilt stellen waardoor duidelijkheid ontstaat over de inzet van vaktherapie als passende zorg voor kinderen.

De bijdrage van vaktherapie aan een houdbaar en toegankelijk jeugdhulpstelsel

Vaktherapie is een overkoepelende naam voor beeldende-, muziek-, spel-, dans- en bewegings-, drama- en psychomotorische (kinder)therapie. De kracht ligt in het ervaringsgericht werken: door uit te gaan van doen en ervaren, biedt vaktherapie een ingang bij kinderen en jongeren wanneer een puur verbale aanpak minder geschikt is. Vaktherapie is bovendien breed inzetbaar binnen de jeugdhulp: van preventieve inzet van vaktherapeutische discipline in wijkteams of op scholen om escalatie naar zware trajecten te voorkomen, tot het behandelen van complexe hulpvragen, zoals bijvoorbeeld bij trauma, angst, gedragsproblematiek, ontwikkelingsstoornissen of hechtingsvraagstukken.

De bedoeling van de Jeugdwet: maatwerk als recht

De Jeugdwet is gestoeld op het principe van passende zorg: de ondersteuning moet de jeugdige in staat stellen gezond en veilig op te groeien. Gemeenten krijgen de beleidsvrijheid om dit maatwerk lokaal vorm te geven. In de huidige praktijk zien we dat deze vrijheid echter steeds vaker leidt tot het vooraf wegfilteren van effectieve zorgvormen om budgettaire redenen. Dit ondermijnt de wettelijke opdracht om resultaatgerichte hulp te bieden en levert bovendien geen duurzame besparing op; het kind wijkt simpelweg uit naar andere, vaak zwaardere/duurdere hulpvormen.

Het knelpunt: gemeentes maken vaktherapie moeilijker toegankelijk

Momenteel vindt er een zorgwekkende ontwikkeling plaats waarbij de toegang tot vaktherapie onder druk staat. Ondanks dat de 'tenzij-bepaling' in de Jeugdwet ruimte biedt om vaktherapie als zelfstandige behandeling in te zetten, hanteren gemeentes steeds vaker restrictieve voorwaarden. Deze werkwijze werpt onnodige barrières op voor de toegang tot de zorg en leidt in veel gevallen bovendien tot een ondoelmatige besteding van middelen. In diverse gemeentes kan de vaktherapeut alleen nog maar worden ingezet met een regiebehandelaar, zoals een gz-psycholoog. Dat zorgt voor onnodige drempels, langere wachtlijsten en hogere kosten.

**vaktherapie
nederland**

FEDERATIE VAN VAKTHERAPEUTISCHE BEROEPEN

De deskundigheid van de vaktherapeut is geborgd via het Kwaliteitsregister Vaktherapie. Door hoge eisen op het gebied van opleiding, werkervaring, nascholing, supervisie en intervisie zijn zij volledig toegerust om, ook bij complexe zorgvragen, te opereren. Zij zijn bovendien opgeleid om te werken in nauwe afstemming met andere betrokken professionals.

Hoewel de VNG erkent dat vaktherapie als losse behandeling kan worden ingezet, laat het huidige gebrek aan landelijke regie de uitvoering volledig over aan lokale interpretatie. Vanuit bezuinigingsoperaties schrappen diverse gemeenten bepaalde vormen van hulp van de lijst. Het resultaat is willekeur: de postcode van een kind bepaalt de toegang tot zorg, in plaats van de inhoudelijke hulpvraag.

Voorgestelde vragen voor het debat

- 1) Is de staatssecretaris het eens dat het vooraf uitsluiten van een effectieve ervaringsgerichte ingang zoals vaktherapie direct indruist tegen de geest van de Jeugdwet, omdat kinderen daarmee effectieve en passende zorg wordt onthouden?
- 2) Hoe borgt de staatssecretaris de toegankelijkheid van vaktherapie als zelfstandige behandeling, zodat ervaringsgerichte zorg toegankelijk blijft en kinderen niet onnodig een duurdere behandeling krijgen?
- 3) Ziet de staatssecretaris ook dat het huidige gebrek aan landelijke duiding met betrekking tot vaktherapie leidt tot een onwenselijke willekeur en is zij bereid om heldere kaders te scheppen zodat de toegang tot passende ervaringsgerichte zorg voor elk kind in Nederland gelijk is?

Wij hopen dat deze informatie u helpt in het debat en in uw verdere werk op dit belangrijke dossier. Vaktherapie Nederland denkt graag met u mee en staat klaar voor nadere toelichting of casuïstiek uit de praktijk. Hiervoor kunt u contact opnemen met beleidsadviseurs jeugd Ellis te Riele (e.teriele@vaktherapie.nl) en Eveline Schipper (e.schipper@vaktherapie.nl).

Met vriendelijke groeten,

Ingrid Wiechers
Directeur Vaktherapie Nederland
E: i.wiechers@vaktherapie.nl
M: (06) 30 75 51 83